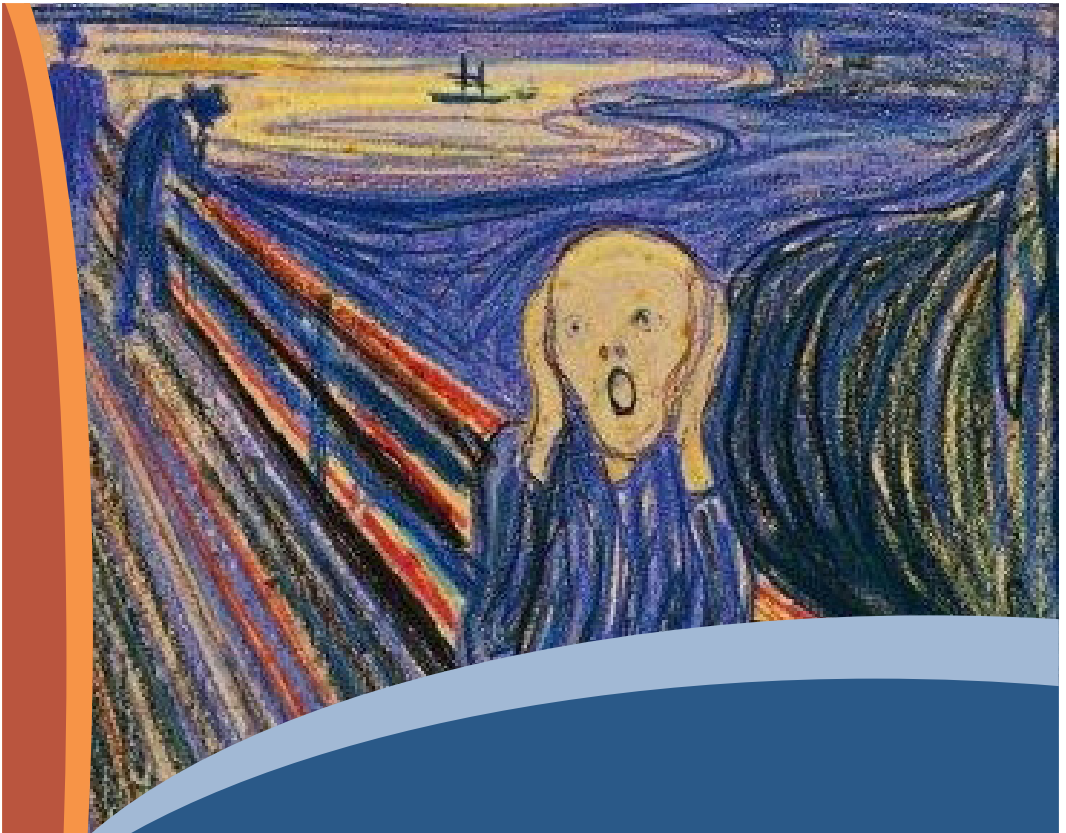

AZ Sint-Jozef

informatiebrochure

Pijn

Inhoudstafel

1. Inleiding	4
2. Pijn = belangrijk aandachtspunt	4
3. Wie is betrokken?	5
4. Hoe pijn beschrijven?	5
5. Besluit	6
6. Contactgegevens bij vragen	7
7. Persoonlijke notities	7

1. Inleiding

Deze brochure heeft tot doel u nuttige informatie omtrent pijn te verstrekken. We trachten patiënten, familie en andere betrokkenen te sensibiliseren rond het thema pijn.

Ondanks de uitgebreide behandelingsmogelijkheden zien we dat er nog steeds te veel patiënten pijn hebben tijdens en ook nog na hun ziekenhuisopname. We willen echter proberen om deze pijn zo veel mogelijk te voorkomen en te behandelen.

2. Pijn = belangrijk aandachtspunt

Pijn is een alarmsignaal dat we niet zomaar mogen negeren. Pijn moet ons lichaam beschermen tegen schadelijke invloeden. Een bekend voorbeeld hierbij is het wegtrekken van onze hand bij het vastnemen van een warme kookpot. Echter, als deze pijn blijft duren, verliest hij zijn beschermende werking en kan hij nefast worden voor ons lichaam. Zo zien we bijvoorbeeld een verminderde wondheling, een toename in complicaties en soms een verlengd ziekenhuisverblijf ten gevolge van ongecontroleerde pijn.

Ongeacht de reden waarom een patiënt is opgenomen (operatie, ziekte, bepaalde technische onderzoeken ...) trachten we steeds het aspect pijn in acht te nemen. Bij een operatie wordt pijnmedicatie voorgeschreven door de anesthesist om zowel tijdens de ingreep, maar ook in de daarop volgende dagen weinig of geen pijn te voelen.

In een later stadium op de afdeling, wordt deze medicatie door de behandelend geneesheer voorgeschreven. Ook op andere afdelingen en diensten binnen ons ziekenhuis besteden de artsen en het verpleegkundig personeel veel aandacht aan pijnbestrijding.

Soms is pijn het meest overheersende symptoom bij patiënten die ernstig ziek zijn en - in het ergste geval - niet meer kunnen genezen: de palliatieve

patiënten. Hier zal het ganse team zorgverstrekkers, bijgestaan door het **PST (Palliatief Support Team)** de absolute prioriteit geven aan een efficiënte en snelle pijnbestijding, maar ook de nodige aandacht besteden aan de andere klachten of ongemakken van de patiënt.

3. Wie is betrokken?

In eerste instantie is de **patiënt** zélf betrokken. Hij of zij is de enige die zijn/haar pijn kan voelen en als dusdanig kan verwoorden.

Het is echter soms moeilijk om pijn te beschrijven en te kwantificeren. Als patiënt is het moeilijk om een antwoord te bieden op de vraag: "Hoeveel pijn heb je?" Desalniettemin is het belangrijk dat je als patiënt of als diens naaste de pijn signaleert.

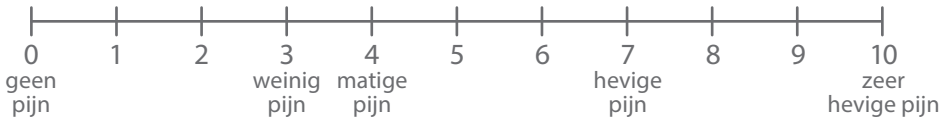
De **verpleegkundigen** zijn van nabij betrokken bij patiënten met pijn. Zij staan immers op de voorgrond bij de verzorging van patiënten. Het behoort tot hun taak om pijn te bevragen, teneinde nadien, op voorschrift van de arts, de gepaste behandeling te bieden die de pijn zal verlichten.

In de pijnbehandeling is ook de **arts** de eindverantwoordelijke. Hij geeft instructies aan de verpleegkundige en schrijft (pijn)medicatie voor in functie van de (pijn)klachten die de patiënt ervaart tijdens een behandeling of een onderzoek.

4. Hoe pijn beschrijven?

Om de **pijnintensiteit** te meten, kunnen verpleegkundigen gebruikmaken van een aantal meetinstrumenten. Een veel gebruikt instrument is de NRS (Numeric Rating Scale). Hierbij kunt u als patiënt een score geven van 0 tot 10. Score 0 komt overeen met een pijnvrije toestand, score 10 stemt overeen met de ergst denkbare pijn. Het is de bedoeling om uw huidig pijnniveau tussen deze twee waarden (0 en 10) te situeren. Om u te helpen kan het zijn dat de

verpleegkundige een latje gebruikt waarop cijfers zijn weergegeven:

Afhankelijk van de score en van de instructies van de arts kan de verpleegkundige de behandeling starten of aanpassen. Indien nodig kan de verpleegkundige voor de pijnmeting nog beroep doen op andere meetinstrumenten. Deze moeten wel worden afgestemd op de patiënt. Zo zijn er bijvoorbeeld specifieke instrumenten voor o.a. kinderen en ouderen.

Artsen die vertrouwd zijn met pijnbestrijding onderscheiden doorgaans ook **verschillende soorten pijn**. Zo zal pijn na een snij- of brandwonde een andere aanpak vragen dan pijn veroorzaakt door een zona.

Een nauwkeurige bevraging, zowel van de intensiteit als van het soort pijn, zal de arts goed op weg helpen om snel de juiste medicatie in de juiste dosering toe te dienen.

5. Besluit

Ondanks de goede intenties en uitgebreide behandelingsmogelijkheden zijn er nog steeds te veel patiënten die pijn hebben. Zowel patiënten als zorgverleners hebben hierin hun verantwoordelijkheden.

Indien alle zorgverleners (artsen en verpleegkundigen) de pijnklachten van de patiënt zorgvuldig noteren en juist kunnen interpreteren, zullen zij des te beter een aangepaste behandeling voorschrijven en toepassen.

Alle betrokkenen dienen dus worden gesensibiliseerd voor het probleem "PIJN".

Wij hopen met deze brochure hiertoe te hebben bijgedragen.

6. Contactgegevens bij vragen

Heeft u bij het doorlezen van de folder toch nog bijkomende vragen? Stel ze dan gerust!

- **dr. Thierry Laporta**, geriater en verantwoordelijk arts van het PST (Palliatief Support Team)
- **dr. Kristel Van Maldeghem**, dienst anesthesie en pijnkliniek
- **Tine Brosens**, pijnverpleegkundige
- **Ilse Loubele**, coördinator Palliatief Support Team

Neem ook zeker een kijkje op onze website **www.azsintjosef-malle.be**.
U vindt er o.a. meer praktische informatie terug. Ook voor financiële informatie kan u hier terecht.

7. Persoonlijke notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Opdrachtgever: Tine Brosens - pijnverpleegkundige • VU: Koen Vancraeynest - algemeen directeur • Versiedatum: 10 oktober 2017

Algemeen Ziekenhuis Sint-Jozef Malle

Warm in zorg, professioneel in handelen

Oude Liersebaan 4 • 2390 Malle • tel. 03 380 20 11
azsintjosef@emmaus.be • www.azsintjosef-malle.be

NIAZ Qmentum geaccrediteerd

AZ Sint-Jozef Malle maakt deel uit van vzw Emmaüs

NIAZ
NIAZ is a registered trademark of NIAZ.